ÅRG. 3

AUSTAVINDEN

ORGAN FOR VIDREK GRENDELAG

NR. 4

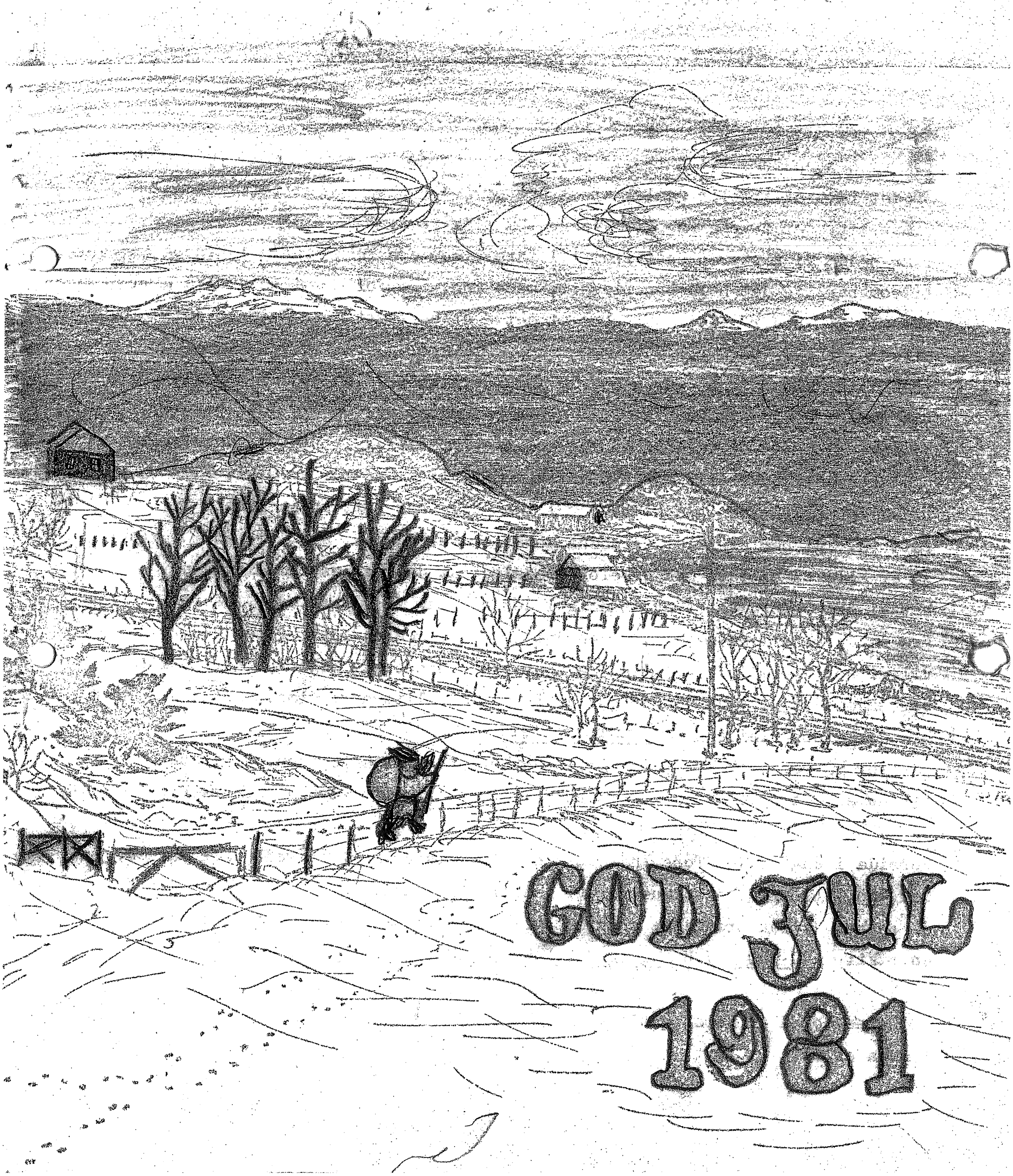

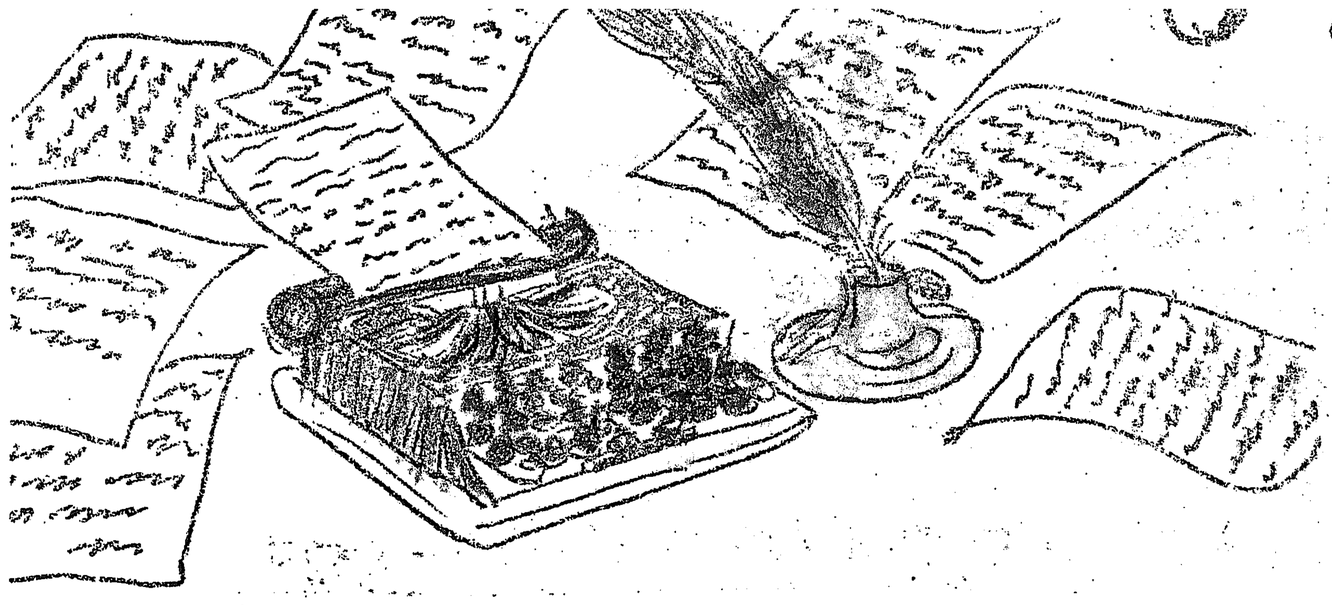

Jenny Johansen, Albert Olsen,
Sigfrid Indregard Telef. 59649
Fred Larsen. -"- 59631
Telefon 59615

V E L M Ø T T til "Austavindens" J U L E N U M M E R.

Det er nesten ikke til å tru, men vi er i gang med "Austavindens" Jul igjen. Er det rart at vi blir gamle, at ungene er godt voksne og at barne barna så smått begynner å yppe seg litt, sånn som tida flyr.
I år hadde vi i styret sett frem til bare å sortere innlegg fra fjærn og nær, liksom bare få det hele bra plasert, men- men. Derfor er vi så ekstra glad for alt vi h a r fått. Vi syns at dette er en flått måte å senne julehilsninger på.
Arbeidet i Grendelaget går godt, de forskjellige utvalga står i med sitt. Den årlige høstfesten kom vi fint i fra, årsmøtet var ganske godt besøkt, og sist hasde vi et fellesmøte med de andre grendelaga i Ofoten, noget vi skal komme tilbake til. Det nye husstyret vårt som består av Olga, Osvald, Inger og Martin, er også kommet godt igang, de har litt av en jobb å ta fatt på. At her er kaldt og nokså mørkt er vel gammelt nytt, men heldigvis så er alle så opptatt med juleforberedelser at det merkes ikke, og inne har vi det ekstra varmt og koselig i denne tida. Vi håpper over referat fra de forskjellige møtene, siden det er jul, men en artig liten ting vil vi nevne nemlig den lille "garnbutikken" hennes Ingebjørg, vi er så lite bortskjemt at vi syns det er gøy å gå å handle litt her heime. Måtte det bare h a dukka opp fleire sånne småbedrifter.
Så gler vi oss virkelig til gammeldans kurset som starter den 13. januar, til nu er det påmeldt hele 24 personer. Det blir litt av en leikarring.

Forsida i dag er det Tore Indregard som er meister for, ta godt vare på den, der kan det ligge en formue før vi vet ordet av det.
Så ønsker Vidrek Grendelag og "Austavinden" alle sine medlemmer og lesere en riktig G O D J U L og G O D T N Y T T Å R.

Vi senner også ei helsing til våre annonsører, som har vært med oss i enda et år.

TANKEFLUKT I ADVENTA

I de senere år har mange utflytta Virakfolk funnet veien tilbake til heimbygda. Sammen med dem har det også vært et pent innslag av rene innflyttere. - Men fortsatt mangler vi mange av de som engang for.

Vi håper at det blandt disse"mangelvarene" enda er en smule intresse for hvordan livet arter seg her heime. Ved å abonnere på, og helst også lese Austavinden får de gjerne intrykkav at mesteparten av tida går med til grendelagsarbeide. Sant nok, sant nok, men det kan nå bli glött innimellem da vi t.eks. tar oss tid til å ro på havet for å drage kokefisk. Om vi går stumella som i gamle dager? Å nei var det likt seg.

Det ~~hadde~~ rant meg i tankene her en dag i sommer at skal du få en prat med en nabo så må du på havet.

Vi hadde bordlagt tre av disse plastbaljene "ut på leira". Det var Bårstuhågfolket, Bakkakailn og vi inn i Hågen. Praten gikk rundt en breiflabb, om noen skulle være i tvil så er det en stor marulk, som Bårstukjerringa hadde hanka inn med flyndregarnan. Kommentarene var så forskjellige: Han kom til sine, - -. Eller var det felles trekk med tilstedeværende nabo. Konkluksjonen ble nå i allefall at når en så bort fra disse likhetspunktene så var fisken godt spisende.

Som sagt så må du på havet om du skal få en skikkelig nabcprat. Vinterstid blir denne omgangsformen noe tungvint.

Det er bakvendt å skrive om noe slikt nå i adventa og med jula i tankene, sier du. Jeg er enig i det, men kanskje kan det være som et solglött nå i mörketida når du tar frem et eller anna slikt lite sommerminne og dveler ved det.

Du ligg der "neför laine" og dreg bruk. Vårdagen er enda så ny at sola bare så vidt er kommet opp austover fjellan. Fjorden ligg savstill, einaste gråen er den som blir etter en eflokk som ror langs landet i saklig samtale. Bak deg speiler Vegglandet seg så du nesten er fresta til å skreve over ripa å trö på snyflekkan. Det er kanskje en lördagsmorgen for midt i dette speilbildet fosser gamle "Skogöy" forbi på tur til Narvik. Hadde det ikke vært fordi ho var en dame så kunne du sagt at ho hadde en kvit bart under nesen. Ja ho holder enda löypa open etter sine mange forgjengere.

Foran deg ligg bygda, så vidt i ferd med å våkne til liv. De förste trailerne har allerede dundret etter veien så det er ikke mange som ikke er blitt vekt.

Fra enkelte hus kommer det röyk fra skorsteinen. Den röyken, ja den har lett for å vekke til live gamle minner som gjör at du faller i funderinger over en tid som er svunnet.

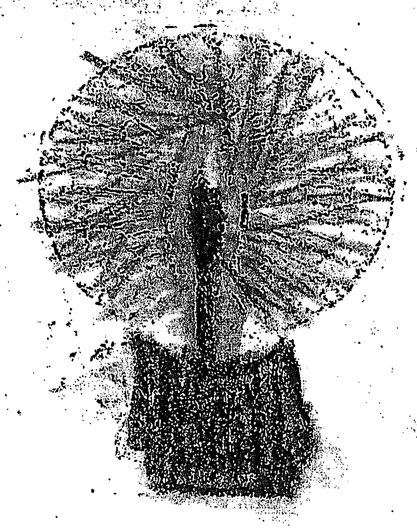

Du er kanskje så gammel at du låg her og drog smålinen for förti - femti år siden. Den gangen rauk det fra alle skorsteinene. Og ikke bare fra stua, men vel så mye fra fjösen eller eldhuset. Fra eldhusan, disse små og gråe husan med en heller romslig skorstein kunde det virkelig ryke godt. Den halvråe risveden som ble stukket under fjösgryta fikkdet til å bli reine St.Hansbålet der röyken grå og tykk snodde seg opp mot den klåre morgenhimmelen.

Bygdebildet har jo forandra seg noe fra den gang, men grunntrekkene er de samme. Ja selv flatforra oppe på Bratt - åsen så står ho der slik som ho har gjort i manns minne.

Husan er vel de som har endra seg mest. Grå tömmer - vegga med eller uten bordkledning ser du ikke mer. Det glinnser i maling og beis rundt panoramavinduene. De litt salrygga torvtakan der gjerne ei rogn eller to hadde klora seg fast er borte. Morgensolafår det til å skinne i brennlakeringa, og det lyser i både rödt og gröndt påtakene bortetter grenda.

Folket, nei folket er nok ikke riktig helt det samme som det var. Men blåsinga på kaffekoppen og slurpinga av den gloheite morgenkaffen den har ikke endra seg mye.

Du blir avbrutt i funderinga av at en morgengretten steinbit kommer inn over korten. En steinbit hörer nå ikke med i ei julefortelling. sier du. Nei, men hvis du törka den å bruka han som lutfisk så kan han få lov å bli med, det er jo julemat.

Ja så er en tilbake til jula igjen. Skulle noen av de som reiste fra Virak for tider tilbake lese dette, så håper jeg de skjönner at enda fins her noe av det de husker fra yngre år.

Julen er minnenes höytid, og når tanken drar tilbake i tiden går den nok også hit. Skulle den streife muligheten av å vende tilbake til barndommens bygd så er her enda plass,- på fedrenes grunn, eller på en annen "håg".

Så er det bare å önske ei god jul til alle, både til de som til daglig rusler rundt her heime, og til de som er langt borte fra sin föde stad.

A.O.

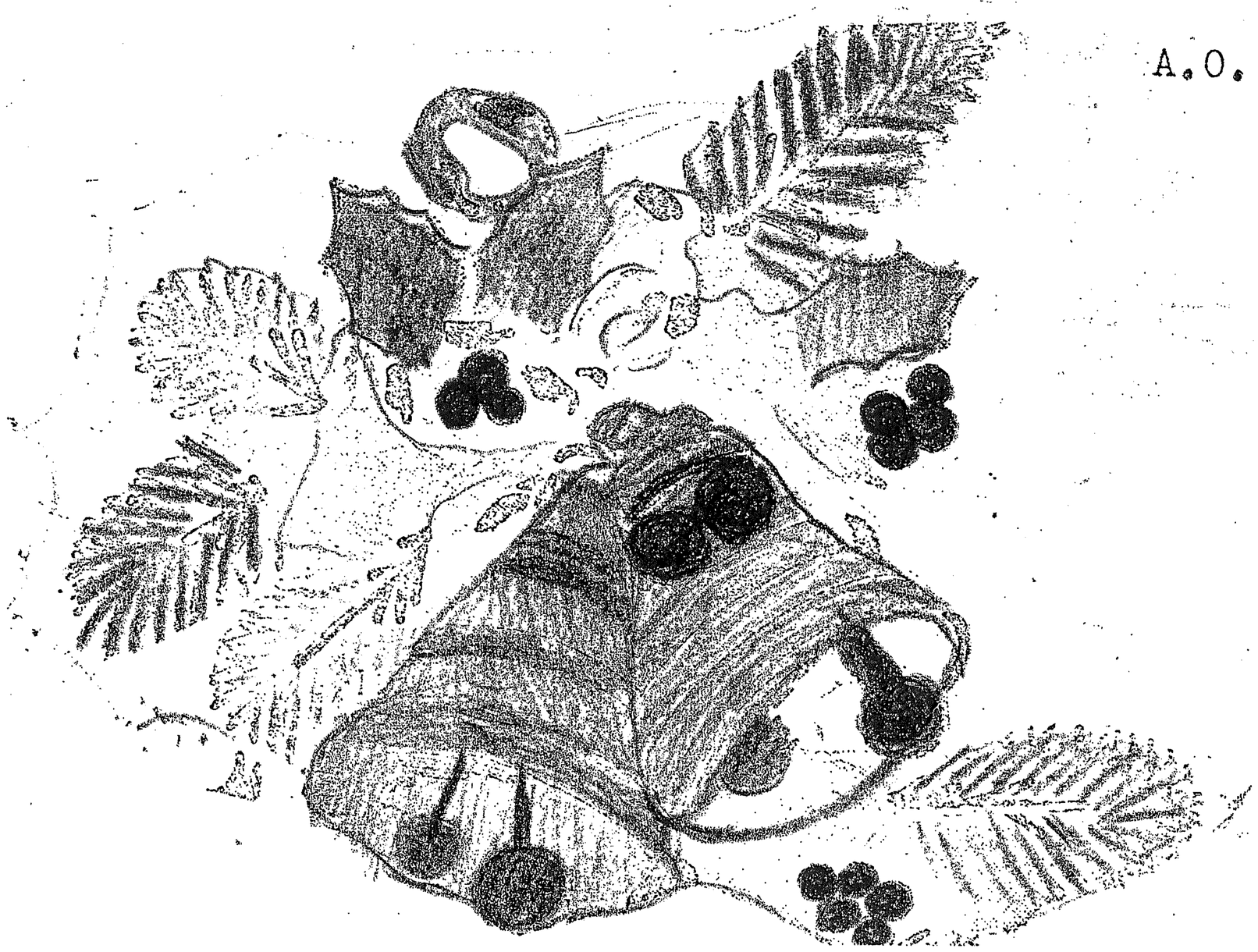

Julen 19

Til slekt og venner
på Virak !!

De beste ønsker for julen og det
sendes til dere alle fra:
Gunn og Odvar Ole
Svein Ove og Siw,
Ingdis - Frode og Terje
TRIXI

Vi ønsker alle en rigtig God Jul
og et lykkelig Nytt år.
Ørunn, Terje, Siw, Bård og Johnny Raun.
Tone, Tore og Steffen Raun.

De beste ønsker
for julen ni sender
til alle på Virak
slekt og venner.
Fra Elsa, Karl
Ellen Margrethe og Toril

Radio i dag

9/12 - 81

Program om Narvik-slag i NRK i dag

I sommer hadde Narvik besøk av veteraner fra den engelske marine som deltok i slaget ved Narvik i 1940. Her var bl.a. marinefolk som var med ombord i de berømte destroyerne «Hardy» og »Hunter».

NRKs medarbeider Harry Westrheim møtte veteranene i Narvik, og resultatet er blitt et radioprogram som sendes i distriktssendinga fra Bodø i dag, onsdag kl 17. I programmet møter vi bl.a. Petra Kristensen, Vidrek, som måtta ta imot 120 overlevende fra «Hardy» i aprildagene 1940.

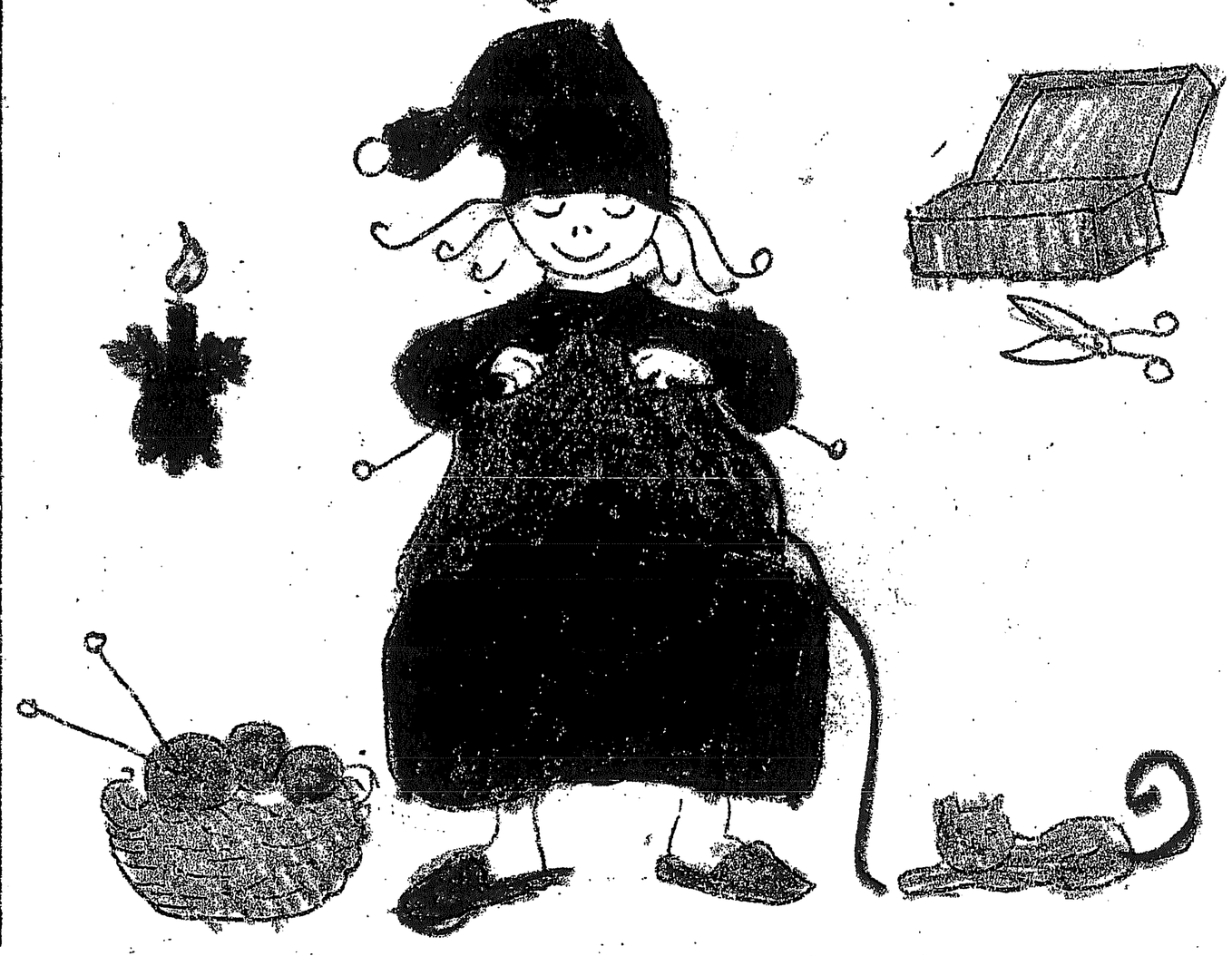

Det dukker stadig opp nye kjendisser, men jett om denne kom flått fra sin oppgave, vi må bare gi oss over.

Ei rekfig god jul
og godt nytt år
ynskjer vi slekt
og venner på og
ifraf Virakbygda.
Helsing
husflidslag Tolf
Olsd.

På denne måten håper vi å nå
en masse kjenninga,
å ønske dem alle ei riktig
G O D J U L,
og G O D T N Y T T Å R.
Ingebjørg, Osvald,
Jørn-André og Svein- Yngve

Ha det godt
og god jul,
hilsen Tore
Innhugnes

ønsker alle
medlemmer og
kjenninger
ei riktig
GOD JUL
og GODT
NYTTÅR!

VIDREK GRENDELAG
VIRÅK
SANITETSFORENING
OG SY-KLUBBEN
VI- RÅK

Vil så gjerne sende en hilsen fra Moojøen til alle lesere av „Austavinden" med ønske om ei kjempetrivelig julehelg og et godt nyttår.

En spesiell hilsen til far og søsken på Virak, Eikenes, Narvik, Porsgrunn og Mo i Rana.

Vi møtes alle gjennom „Austavinden" i 1982.

De beste julehilsninger fra

Anne Elise Fam. Tove Ånes

Sture Familien til Øsker,

Arvid Gudrun

Trude

Morten

Mona

Strengelvåg 4.12.81

A. ENDER, "KANEFART".

Takk til redaksjonen i 'Austavinden' og grendelaget for kjempegodt blad!

God jul og godt nyttår ønskes til alle lesere av 'Austavinden' fra

Vigdis Indregard m/familie.

Jeg ønsker alle som leser "Åustavinden",
i syd, nord, øst og vest, i by og på land,
i utland og innland
en riktig G O D og T R I V E L I G J U L,
og et G O D T og F R E D E L I G NYTT ÅR.

Hildur

Julehilsen Tove Jimmy og Kjell Hansen Kristin Hans Adolf med familier

Glad Jul!

Til: Leonora, Oddvar og Elise

Ytrøy Gunnar, Alfhild, Bjørn, Harald, Ivar og Merethe

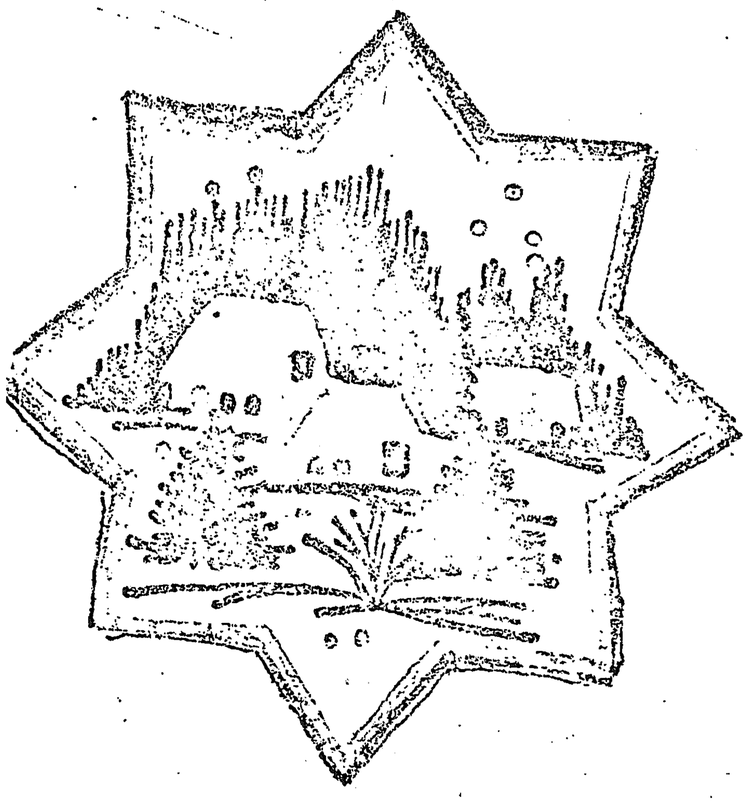

Den fineste gave som noen kan tenke
er et sikkert ur med skinnende lenke.
Velg det ut hos

K. Karoliussen

Telefon 43930

Har jula i regnskapet skapt uballanse,
banken hjelper deg med din finanse.

Ankenes Sparebank

Telefon 44055 Bjerkvik 52I0I

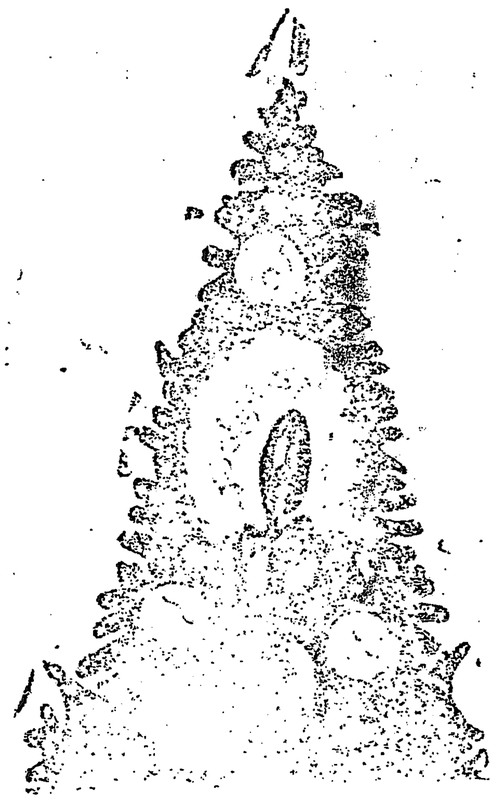

Virakfolk, dere som bor der ute,
vi tar dere gjerne med i vår varerute.

A. ANTONSEN
ASS. HANDELSFORRETNING

Telefon 56I55

Hvis du har byggeplanene klar,
vi kjörer frem steinen mens bakken er hard.

NARVIK CEMENT-
VAREFABRIKK.

Telefon 43920

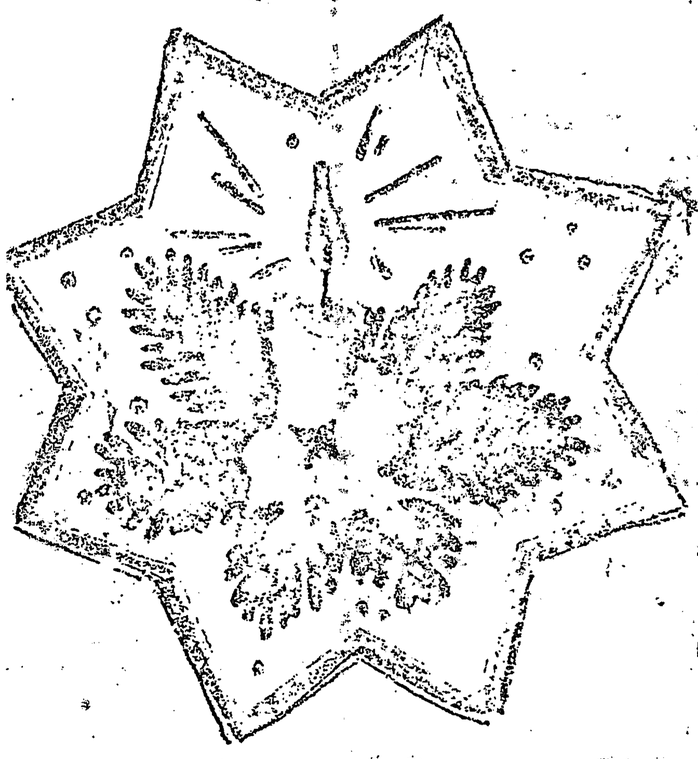

Hvem önsker seg ikke ski og staver.
De topper listen for julegaver.
Kjöp dem hos

J. Rørdal & Co

Telefon 4I080

Tau, garn, tråd og angler
hos oss finner du alt du mangler.

ARNØY & CO

Telefon 4228I

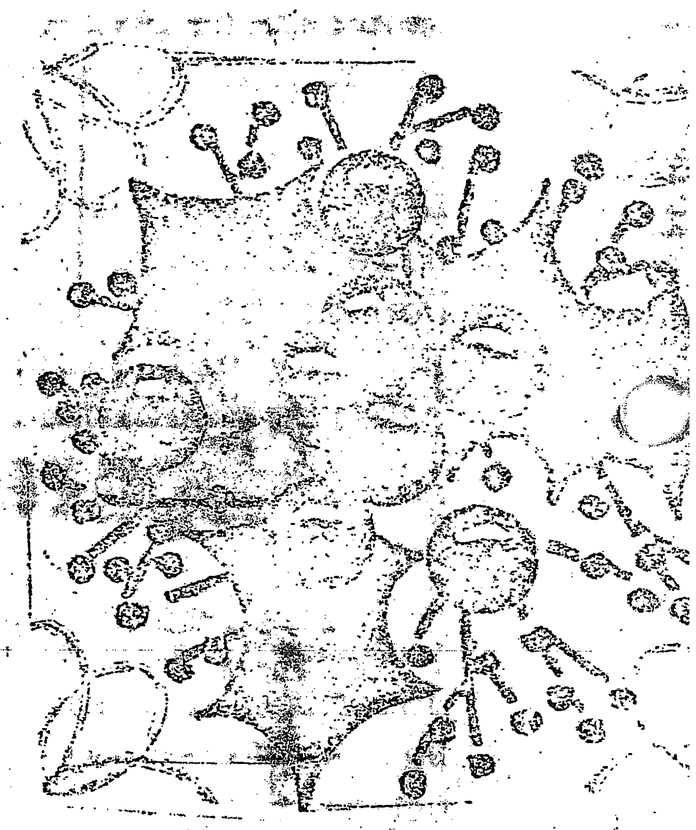

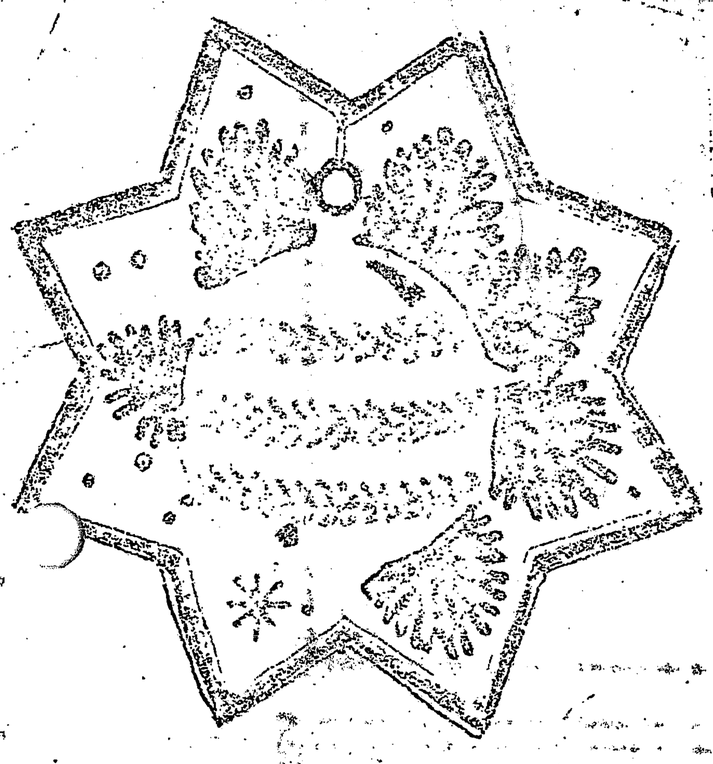

Det meste du trenger til julegaver,
du finner det altid i våre lokaler.

KOLFLAATH

Telefon 4Io74

Hvis du ikke vil gå rundt som nisse hele året,
pynter vi gjerne både skjegget og håret.

HÅKVIK HÅRSENTER

Innehavere

Anne-Britt Sætherskar
Ranveig Megård

Telefon
59265

H Ø S T E N - 81

September i år gav oss skiftende vær, men mest av solfylte dager,
med bøyde rygger og ømme knær, vi høstet i åkre og hager.
Avlingen fyltes i binger og kar, godt å ha vinteren lang,
så du vor vakker september var, når høstsol på himmelen hang.
Et fargespekter så rikt og skjønt, ei lages av menneskehånd,
det flammet i rødt i gult og grønt, i åsenes sløyfebånd.

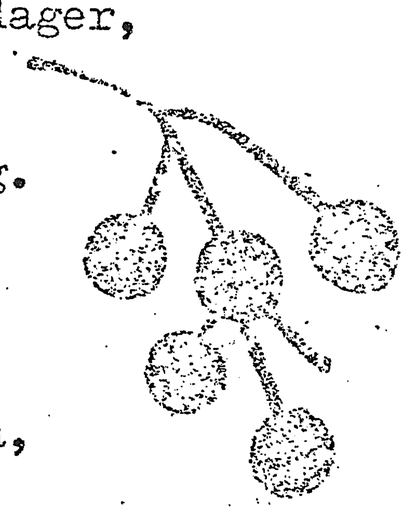

Oktober gikk inn med ufyselig vær, vind og regn-dager grå,
fargen blev borte fra busker og trær, løvet på marken lå,
trærne tilbake så nakne står, fuglene samles og drar,
bare de vet hvoor ferden går, men mot varmen de veien tar.
Men ett er sikkert , og takk for det, når høsten og vinteren er over,
på hustak og strenger vi stæren får se, og svala på uthus og låver.

Midt i oktober blev været så bra, at på banen vi dugnaden hadde,
alle møtte, vi var så glad, vi raket , hakket og spadde.
Men sekstende de første snekorn falt, de lå ikke lenge, forsvant ganske snart.
så blev det barfrost og veldig kaldt, med rim på bakken, men sol og klart.
Men høstsola her, som alle vet, om den sløser med all sin sjarme,
så må nokk alle enes om det, den er mere til stas enn til varme.

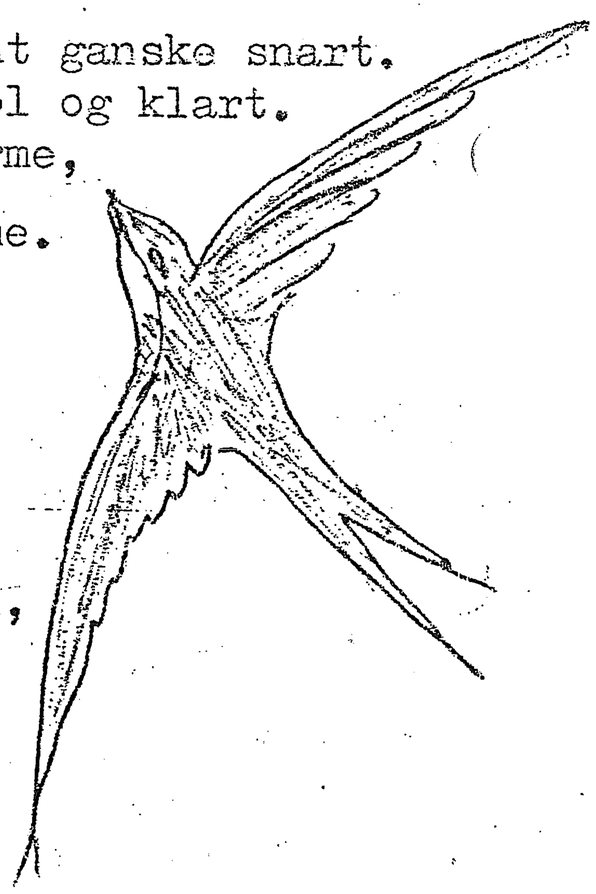

November, mørketiden er her, med sine korte dager
november med sitt skiftende vær, med solen vi avskjed "tager".
Det skifter mellem regn og sne, mellem pluss og minusgrader,
noget vi er vel vante med, og finner frem skofler og spader.
Vi holder oss inne bak lukte dører, finner småting å sysle med,
tenner lampen, i ovnen nører, med olje, kull eller ved.

Dagene rusler, en etter en, om været er så eller så,
snart er november forbi igjen, vi er inne i adventa nå,
men om desember er mørk og grå,
vi gleder oss stort likevel,
for atter samles store og små ,
en velsignet julekvell.

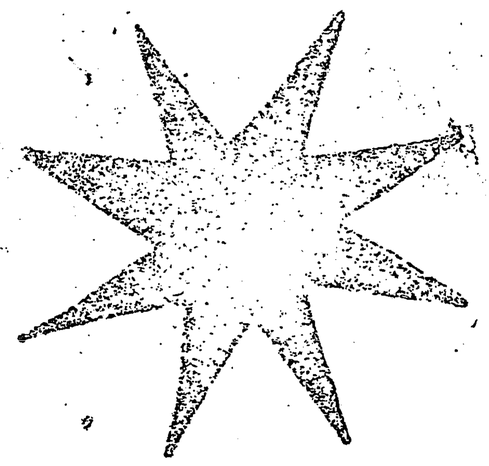

Om vintren blir hard, godt mot likevell,

God jul, hilsen Torbjørn , Inger og Kjell

Til «Østlendingen».

Hallo Vinsh folk
både i og utenfor «hembygda»!

Takk for sist. Ja, det nærmer seg Jul igjen, og dette blir bare noen ord fra Vestlandet midt i julestriden.

Jeg har jo nettopp vært hjemme og prata med de fleste, og vandra rundt på besøk, både sent og tidlig. Godt blir man mottatt hos alle, og det mangler såvisst ikkje på bewertning, nesten i meste laget.

Ent förjulsvær var det også, med lett snø og frost og stor rimde måne over skjærgården. Rikt og slikt var vi alle minnes fra barndommen der på Vestlandet har vi også vinter, det er faktisk så kaldt, at vi nesten lengter etter «milbrim og regn». Det rart er det også, i alle fall for en nordlending, med sol, og hvitkorn full av røde bær, midt i mørketida.

Til slutt vil jeg ønske alle som leser «Østlendingen» et riktig God Jul og et godt Nytt År.

Elin.

G O D S I L D E S A L T

3 spekesilder
1 stor løk
1 purre
100 gr. gulrot
100 gr. blomkål
2 sylteagurker
1 bit selleri
1 eple
1 dl. 70 % eddik
1dl. farin
2 dl. vatn
1ts. heil pepper

Lages et par dager før bruk, en god og holdbar salat.

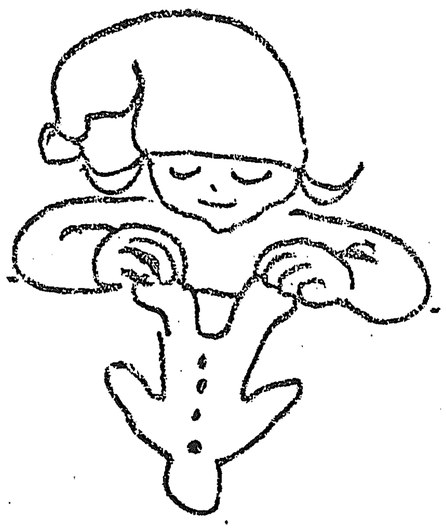

F R U K T K A K E

3 dl hasselnøtt kjerner
3 dl valnøtt kjerner
1 dl mandler
2 dl annanasbiter
2 poser coctailbær
1 dl dadler uten stein
1 1/2 dl farin
2 1/2 dl hvetemel
1 ts bakepulver
2 ts vaniljesukker
3 egg

Pisk eggedosis, bland i alt det tørre. Fruktene skal være heile. Stekes ved 150 g i ca. 2 timer.

Håper dere kan bruke oppskriftene mine i Austavinden.
De gjør i alle fall lykke her hos oss.

Så vil jeg ønske alle Austavindens Lesere en riktig God Jul og et Godt Nytt år!
En spesiell hilsen til alle på Virak og klubben Virak.

Beste hilsen fra Grete.

Min beste surkål.

3/4 kg kål
2 epler
1 ss smør el. margarin
1ss hv.mel
1/2 ts salt
1/2 ts karve
1/4 l kald kraft el. vann
1/2 ss eddik
1/2 ss sukker

Kålen snittes i fine strimler. Epler gir fin smak i surkålen, del dem opp i skiver eller båter. smelt smøret i kjelen og legg lagvis kål, eplebåter/-skiver og sammenblandet mel og krydder. Ha i kraften og kok i ca. 1 time.

Denne surkålen er riktig god, vet ikke om det betyr noget at vi får kålen fra Olga og Albert.
God Jul , Jenny.

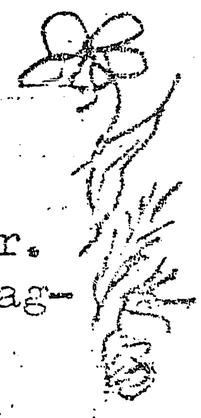

LIS OG HARRY EILERTSEN
SØNDERVANGEN 13, LYNGERUP . 3630 JÆGERSPRIS
TLF. (02) 32 21 73

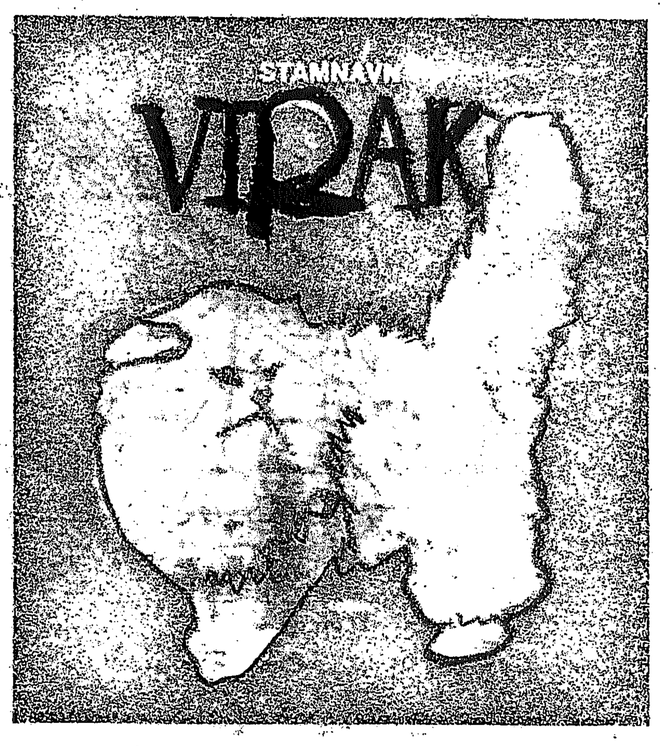

Kjære Virak-folk.

Jeg vil benytte anledningen å takke alle dere som sendte presanger og hyggelige hilsner på 50-årsdagen min.
Det var så overraskende at så mange husket meg, selv om det er over I2 år siden jeg flyttet fra Ofoten. Svært trivelig at jeg ennå har så mange venner der oppe.

Det er mektig hyggelig å lese Austavinden og se hva som skjer på Virak, og at så mange har funnet tilbake til bygda og laget sine nye hjem de.

Jeg sitter her i Danmark i en "kattefarm" og stammens navn er VIRAK. Vi har exportert katter til Canada og det meste av Nord Europa, så navnet virak er berykte langt utover Norges grenser. De som har fatt en virak-ing i hende, de slipper ikke taket så snart. Som dere ser i hjørnet virker sorten litt oppblåst ut, men når de blir strøket med hårene og pleid etter eget ønske, da er de som oss Virak-væringer flest - koselige og omgjengelige døgnet rundt.

Den norske vinter med snøkov, austavind og frostrøyk, kan jeg mer enn gjerne unnvære. - Men sommeren med midnattsol og småsei utfor landet, ja, det lengter jeg ofte etter. På fødselsdagen min nå fikk jeg et bilde fra Helligdagsvatnet, og da kan jeg si gleden gjorde meg rørt. Det kom så mange gode minner om alle de fantastiske dager og netter jeg har hatt på Virak-fjellet. Jeg håper inderlig at jeg atter mange ganger kan få oppleve det samme.

Det var jo en stor overraskelse for meg at mamma, Osvald og Jørn kom til dagen min, men det gledet meg virkelig at så mange kjenninger viste meg oppmerksomhet, og jeg takker atter for det.

Så ønsker jeg alle lesere ei riktig god julehelg og det beste for nyåret.

Harry.

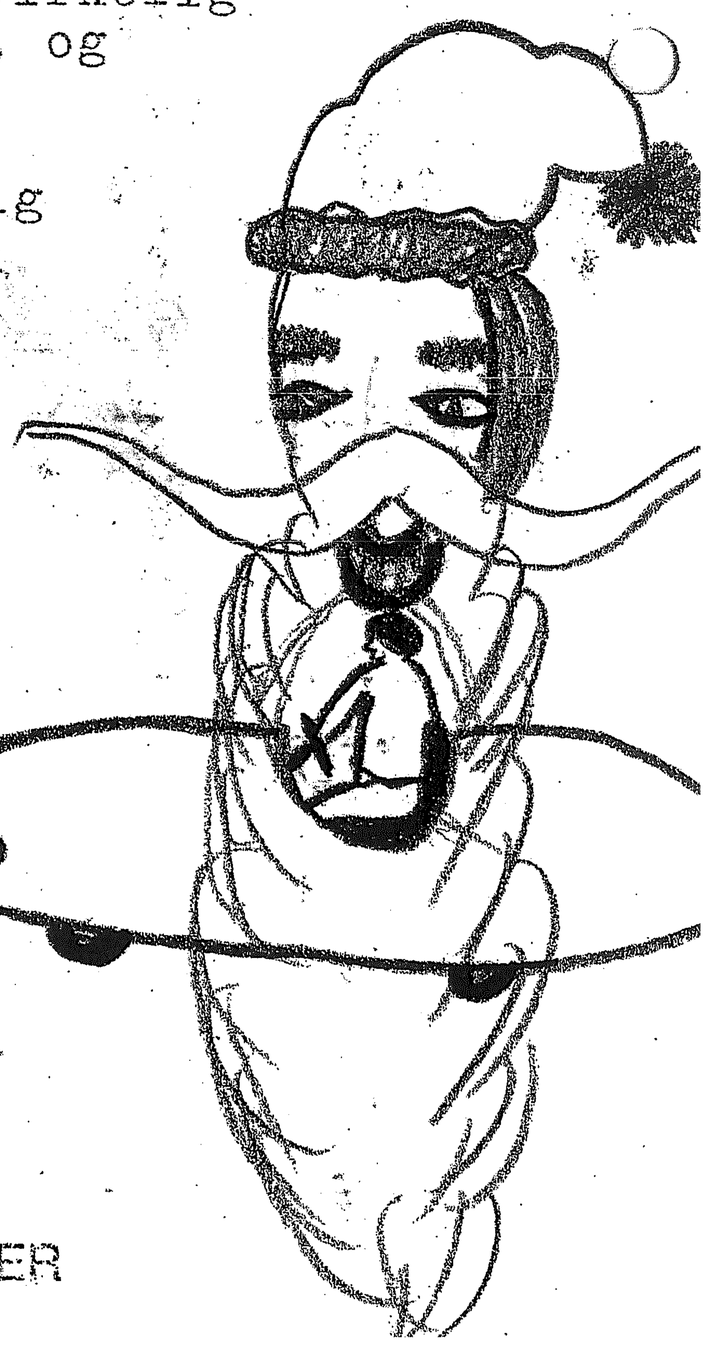

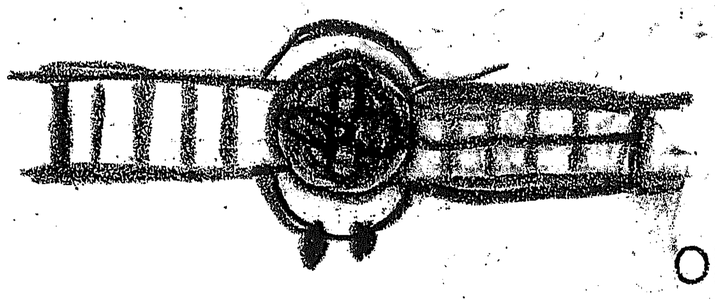

OPDRÆT AF CHINCHILLA OG SORT PERSER

GOD JUL
GODT NYTTÅR

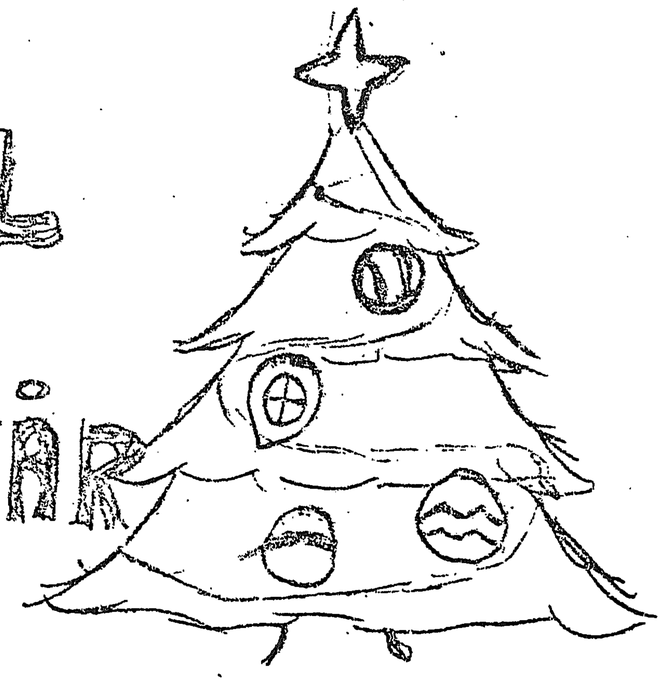

På den siste mandagen i år, som vi feirer med julekaker og brus, vil hele barnegruppa ønske alle lesere av Austavinden en koselig jul, og et riktig godt nyttår. Hilsen

ROGER
VIDAR HÅHEIM
NORBERT
KATHRINE

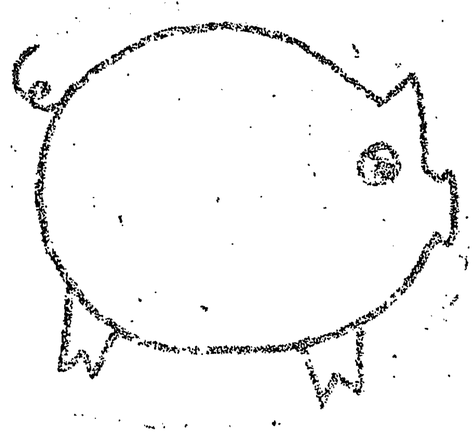

Lisbeth Håheim
Gerd Røsås
Toni R. Hansen
INGER ELIN OVERVÅG
BRITT ODDVEIGOVERVÅG
AINA OLSEN
Ann Kristin Gundersen
LAILA GUNDERSEN
Anita Håheim
Terje Røsås
TORGUNN OLSEN
Linda Olsen

UNGDOM OG FRITIDSGRUPPA:

Vi har holdt på onsdag og fredag i hele høst, har hatt pilkast konkuranse begge dagene.
I yngste gruppe vant Kjetil, i eldste Fred.

Bordtennis og kurong har vi også spilt en god del, også kanonball.
Nu har vi fått kurvball, så det er tingen for øyeblikket.
Har også begynt med kart og kompass, det er Harry som er instruktør, men det er vanskelig å få dem interessert.
Meninga var å få til et par skjetser til julefesten, men det byr på vansker å få dem samlet til øving.

Alle i ungdomsgruppa ønsker "Austavindens" lesere en:
R I K T I G G O D J U L og et G O D T N Y T T Å R :

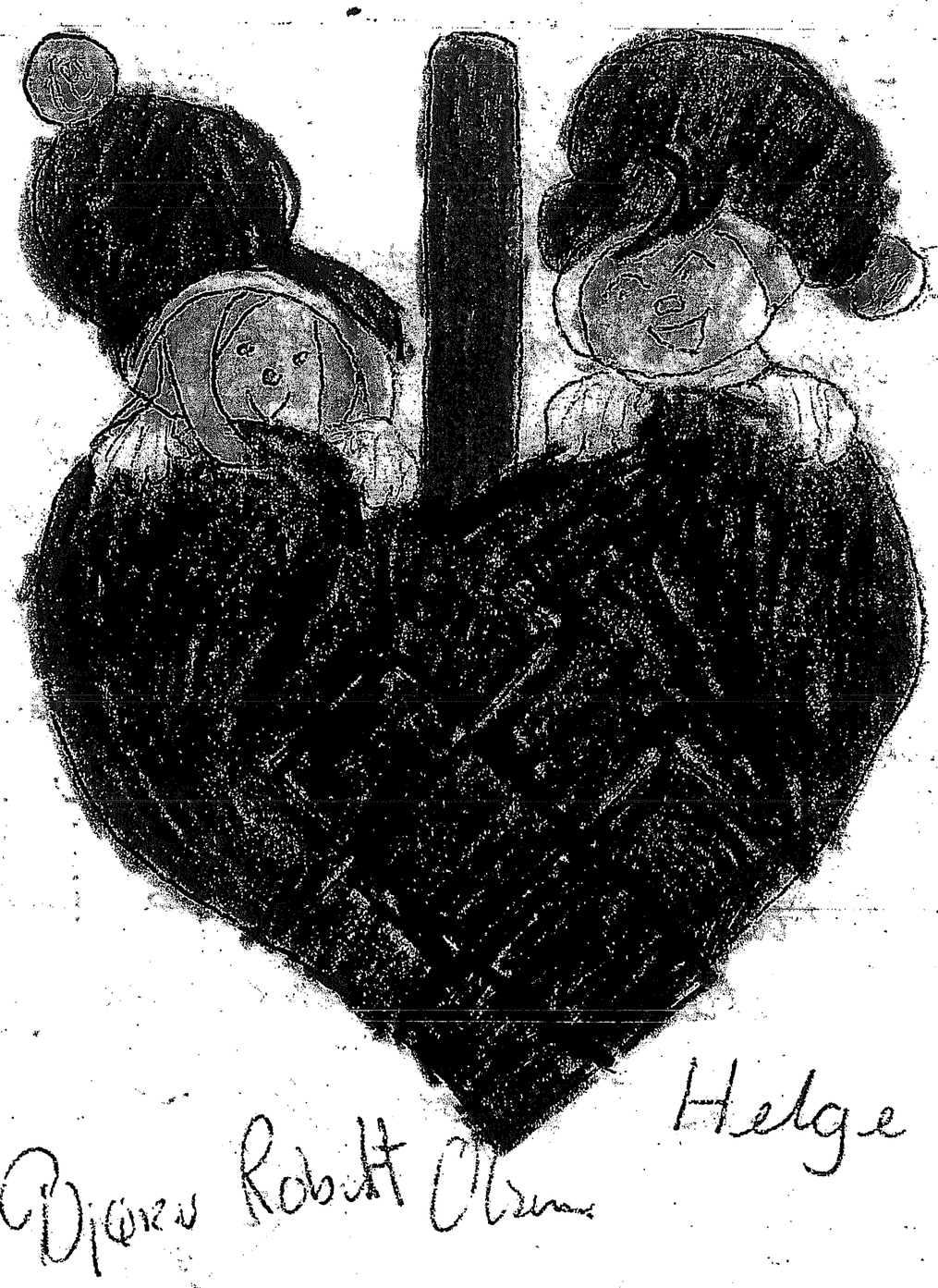

Hanne og Katrine

Fred

Tore Kongsbakk

Paul Que
ROAR

Marta Irene

Tone

Helge Bjerkelund.

Bjørn Robert Olsen

Kjell Thorstensen

Ann Kristin Terje

Jørn

Inger Eli

Kjetil Torgunn.

Kaffekos på skolen.

Søndag ettermiddag den 25 oktober hadde Grundelaget den tradisjonelle høst-kaffen på skolen. Det var stort fram-møte av både eldre og unge, for det er så koselig å møtes av og til.
Bordene var fint pyntet, og fristet med mye god mat.
Olga ønsket alle velkommen og så ble kaffen servert.
Det vanket både Wölekaker og sjokoladekake og alt smakte så deilig.
„Matrisen" ble sunget, og ellers gikk pratin lystig over kaffe-koppen.
Ann Kristin spillte på langspøyta for oss, og jeg skal si hun var flink. Det er ekstra hyggelig når barna vil underholde litt.
Inn i mellom kaffedrikkingen ble det litt åresalg, og mange vant små ting å ta med seg hjem.
Det alle ventet på var en dansegruppe fra B.U.L. som skulle komme og ha opprivning, noe vi gledet oss veldig til. Og de kom, hele 14 stk. var de, og gjett om de svingte seg. Det var gammeldans og sangleker, det gikk i ett kjør. Må jo bare beundre dem at pustin holdt. Begeistringen var stor, og de fikk taktfast applaus, noe de fortjente. Ettepå fikk også de servert kaffe og kaker, og det så ut for de også koset seg.
Slutet av med litt åresalg for alle dro hjem, glade og fornøyde over ei koselig ettermiddags-stund. En hjertelig takk til:

Jenny, Gunvor, Ingebjørg og Torill v/ Emma.

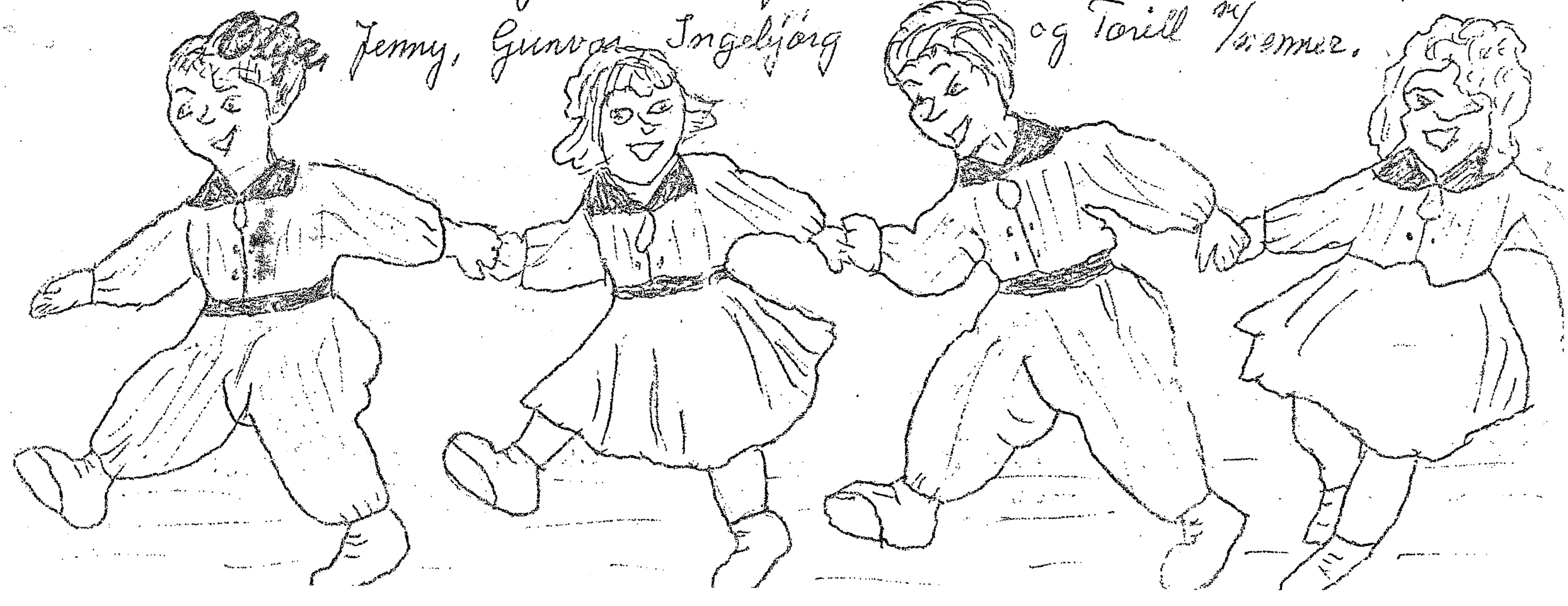

En epoke i Vidnes's historie.

I 1982 blir det 35 år siden Vidnes Gravlund blei vigsla.

Det begynte slik:

Den 23 april i 1949 var det gudstjeneste i "skoleskiet" på Åsheim - ved pastor Mørk. Etter gudstjenesten - redegjorde han for planene om å reise et kapell i Håkvik. I denne sak blei det valgt en komité som skulle virke i grenda her til innsamling for kapellet. Følgende 6 blei utnevnt: Olivia Hansen, (Åsheim) Andreas Indregård, Ingeborg Øvrås, Karl Paus, Lilly og Emanuel Kongsbakk. Sistnevnte blei pålagt å innkalle til konstituerende møte. Første møte 14. mai: Alle unntatt A. I. - som hadde frafall: E. Kongsbakk valgt til formann. Det enighet om at kapell var nødvendig i Håkvik. Men — tanken om egen gravplass på Vidnes - kom atter i fokus. Etter å ha drøftet begge alternativene, - blei komiteen enig om å ta opp undersøkelser i bygda for å høre folkemeininga. Desuten om det kunne skaffes hjælp, gratisarbeide og gratis grunn for kapellet. Ordføreren i Austevoll fikk forelagt planene, - og han forsto våre ønsker. Vi skulle bare forsøke, men ba om å få en oppfølgende med oss. Komiteen hadde alle kontaktet fra Vidnesen - som da bodde i Bjørkvik. Samtlige gjennomsnittsmeiner var i komiteen, - og det begynte

om grunn du det måtte passe. Ufrivillighet og ikke vedtak - den plassen var å finne.
Karl Ram og Emerald Kongsbakk var på befaring i to-tre dagen. De fastslo seg med en myrstrekning på nordsida av Rikveien og på nordsida av Kjerkesteinen. Videre fant de en tørr og fin plass i indre Sildvik på E. Kongsbakk's eiendom. Siste var nok lengst unna. Komiteen var på befaring. H. Eidissen lagde skisser. Dersom det ikke blir noe av møte 9. juli. Komiteen framla - og redegjorde for arbeide og undersøkelser som var foretatt. Kretsen ga fullmakt til å fortsette. Karl Ram og John Kongsbakk, Per og H. Eidissen fortok grunnberinger og profilering.
Så begge stedene viste grunnforholdene seg å være mer enn tilfredsstillende og projiseringene måtte oppgis. Undersøkelser blir gjort på Sildvik strekningen, Sildvikhalsen, samt på Dibug Larsens eiendom utafor Risnåa.
Skriftlige resultater ang. grunnforhold.
Videre befaring på Risashalsen, innafor Nygdalen, - men dårlige grunnforhold. Enden for Store steiner eller bare blåtelle.
Så kom visjonen bak Sinnhågen - som ble lyst på en av komiteen's møteutdag. Så, Sahlig forstås seg på "hold", - blei ideen mot med synlig skepsis. - Per og Hans Eidissen og John Kongsbakk prøvde videre uta for elva. Eller å ha innhentet tilsagn til grunnbering.

hos Andreas Indregard på hans eiendom bak Skuhagen, var H. Reidiemm og IE Kongsgaard på befaring der oppe. Karl Rørn og Johan Hammerstrømbøen var primærarn. H. Reidiemm har gjort de fornødne skisser. Komiteen samler seg om prosjektet. Em tun, fin plass med fin helling mot nord/syd. Så kuttomøte 3/9 blir gårdens folk informert om resultatene av komiteens arbeid. Andreas Indregard tilbyr plassen uten b[illegible] fritt, - likeså den nødvendige grunn til veg. Dermed er komiteen i den lykkelige situasjon at papirmøller kan settes i gang. Med det menes søknad til myndighetene om g[illegible] plass på Vidsel. Og møller maler omgå langsomt. Kollen gjentatte ganger tilføre, - får en vite at saka ligger hos Skiftstyrelsesjonen i Narvik. Stringer sender dit, - får så vite at saka er under dispositsjon - dvs. Settrem pr. utdaterte om sanitær- og hygieniske forhold. Siden har gått sin gang - og Arne og Knut har gjort sitt ærinntog. Så er det våren 1945 - med fred og "Jubel i mai". 8/6 går alle papirer tilbaketrekkes Edvardsen med henstilling om å få saka på gli igjen, - og så har Arne og Stringer noe en gang. Saka går fra hverdag. Skyld med anbefaling til Mangfelsnæringsdistriktsarkitekten her i mellomtida befaret terrenget, setter på det hele og gir sin anbefal

Vårt varmeste tanker sender vi De! →

Flyktningene.

Du eier en lykke – ditt hjem er din borg.
Du lever blant fender og venner. Du deler med dem både glede og sorg, – du bor i et land som du kjenner.

Du er ikke jaget fra det som er ditt, du slipper ta byrden på ryggen. Her har du ditt sted, her puster du fritt, – her eier du solen og skyggen.

Du er dine kjære – og tilies blant dem. Du er uten tid – eller stedløs. Men innenfor huset din borg og ditt hjem går hem som er hjemløs og fredløs.

Han går du og tier i larmen av ord – som lyder prøvendelig fremmed, – mens blomstenes duft fra en sommerblomstrende jord drar alle hans tanker mot hjemm

Og alle de blomster han kjenner fra før fortteller hvor dypt han må bøye, – om alt han forlot bak den „tilblide dør" – om dem som han aldri skal møte.

Han er ingen tigger. Han har ingen bønn. Han står her, – han kan ikke annet. Han er den forjagede menneskesønn som evig er hjemløs i land.

Din hjemstavn er hellig. Og hellig som den er menneskets rett til å leve i fribet.
Så bring der de flyktende kvinner og menn din hjelp som de aldri vil glemme.

Slå dørene opp for din hjemtåre bror!
Og gi hem din hånd så hem kjenner at bak vår ændelig fremmede ord – bor menneske hjerter som hemmer.

av
Ragnhild Ma...

* Også denne jåda blir menneskets spørsmål, – eller de må dø ene ...

«O, jul med din glede»

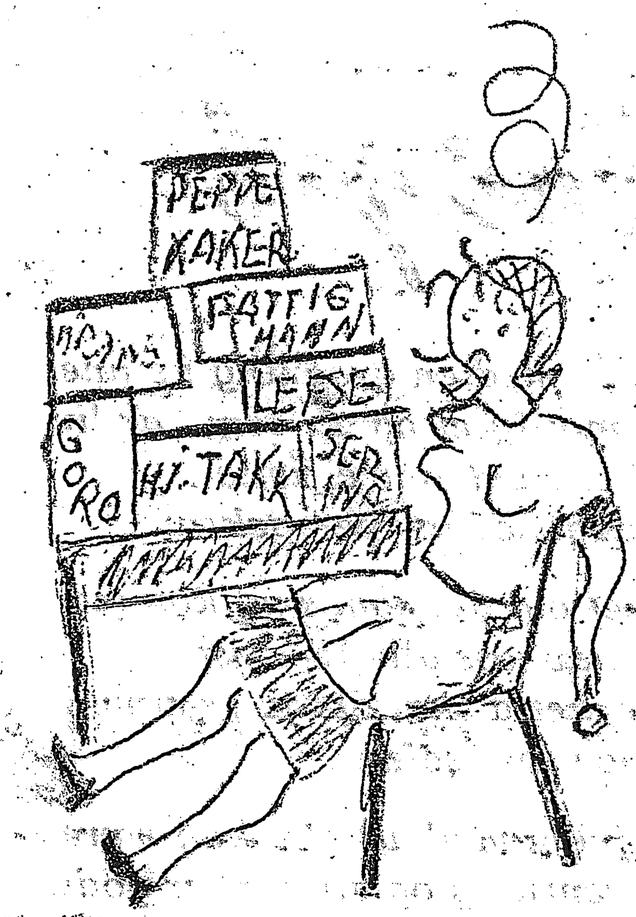

Fullt opp av kongler i kjøkken og ganger,
hauger av julepapir og presanger,
julepynt, englehår, grantre i stua,
helskrudd forvirring i huset for frua!

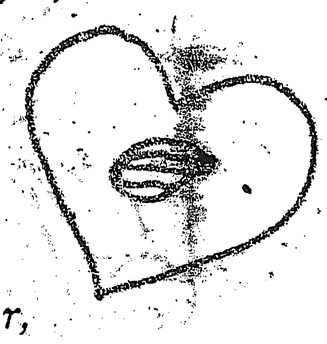

Esker og doruller, bokser og sneller,
spiker og fuglehus, dukker som spreller,
silkebånd, sløyfer og limbånd og sakser,
midt oppå bordet ei katte som flakser

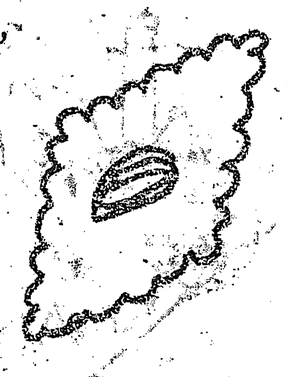

og tuller seg inn i papir og kartonger.
Seksten slags kaker i alle fasonger,
svisker og dadler, rosiner og nøtter,
hemmeligheter og listende føtter...

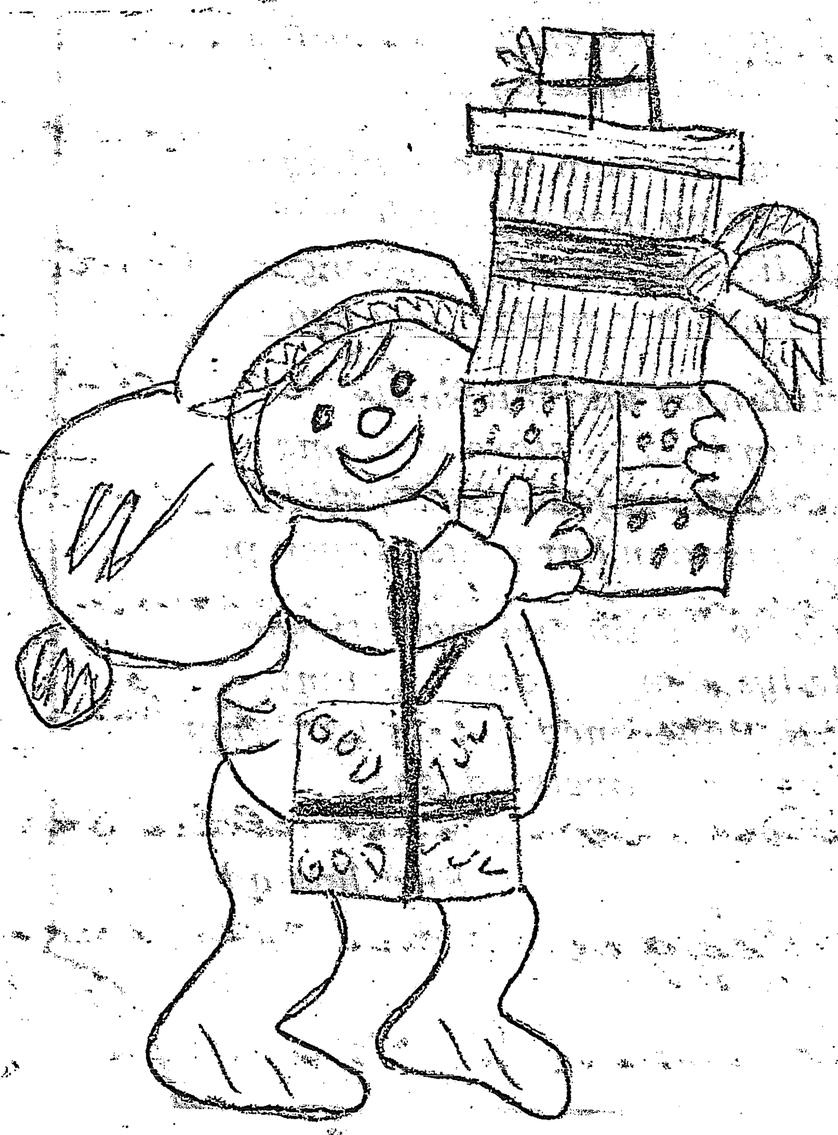

Surkål og ribbe, fløte og mandler,
folk i ekstase som handler og handler.
Julekortskriving og til-og-fra-lapper,
unger som synger og unger som klapper.

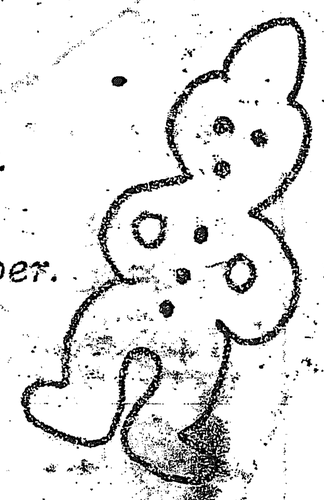

Skuring og vasking, koster og kluter,
rene gardiner og skinnende ruter.
Fedre på julebord, rømmer fra suset,
loddsalg på døren, smultlukt i huset.

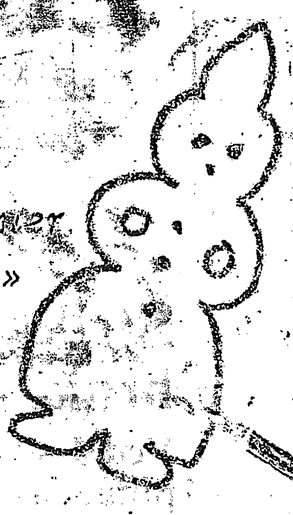

Nisser og tanter og onkler i TV,
alle skal lette en husmor i streve'.
«Mor! Kom med lim og papir og med pinner,
blikkbokser, hyssing, ja, alt det du finner!»

Mor, stakkar, springer, svetter og leter:
«Her har du tøy, cirka to hundre beter!»
Korker og knapper, stifter og skruer,
fyrstikk til bena på sauer og kuer,

bomull og granbar, engler og klokker.
Bestemor strikker på votter og sokker,
smaker på hjembrygget øl før det dovner,
julaften kommer — og husmora sovner!

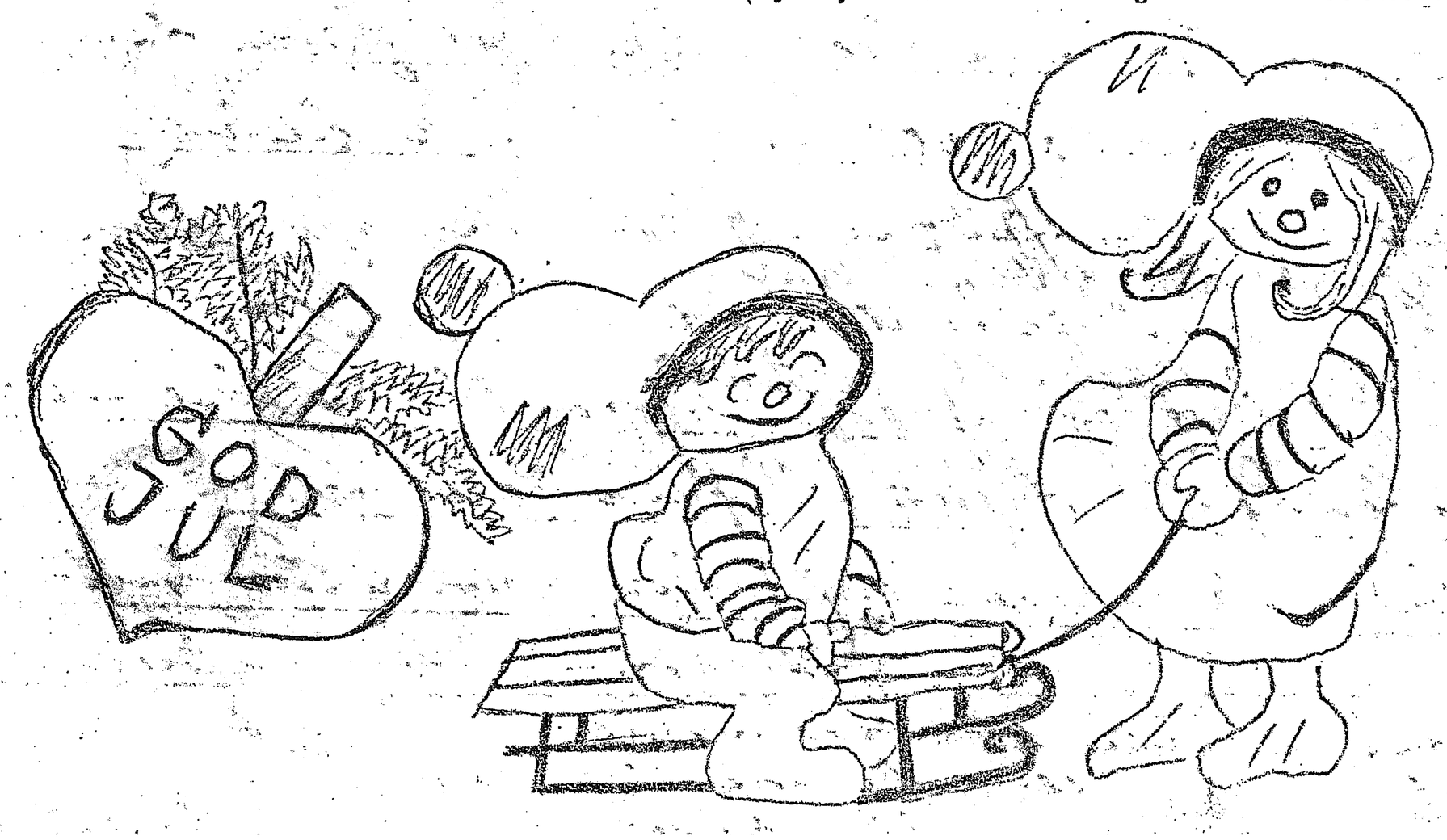

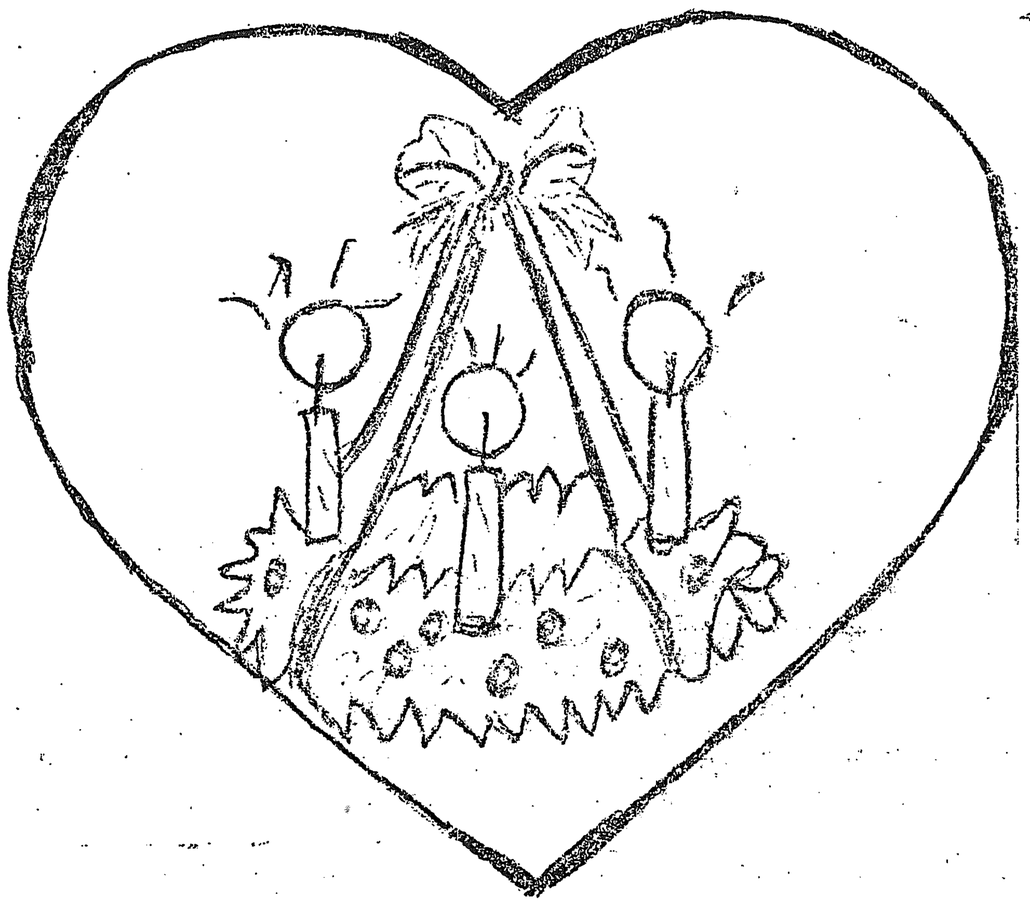

Mot jul

Mennesker går med en dragning i sinnet
— dragning mot lyset og alt som har liv,
søker i mørket en strime å finne
som kan gi dagene nytt perspektiv...

Julebudskapet om det som skal komme
er som et lyshav, oss alle til trøst.
Midt i en mørketid skal det få komme,
lyset skal stige som solen i øst...

Så kommer julen med alt den kan være
— glede, forventning og alt som er godt.
Travelhet, men med en god atmosfære,
trivsel i hus og i hytte og slott...

Jorden er mørke, men tonene klinger,
toner med lys og med signende fred,
toner som liksom har evighetsvinger
som i vår travelhet smyger seg ned...

Julen er tiden da alle blir snille,
gaver skal ordnes til store som små.
Sneen har lagt seg forunderlig stille
— som hele verden har fredskappen på...

Over det hele en himmel med stjerner,
tindrende lys som fra oven er tent,
og som kan lignes med håpets lanterner
over vår verden i livets advent...

Else Jølstad

Strikkepinner kan brukes til så mangt

Ved å stikke en glovarm strikkepinne inn i bunnen av stearinlyset, unngår du at det sprekker når du setter det på piggstaken.

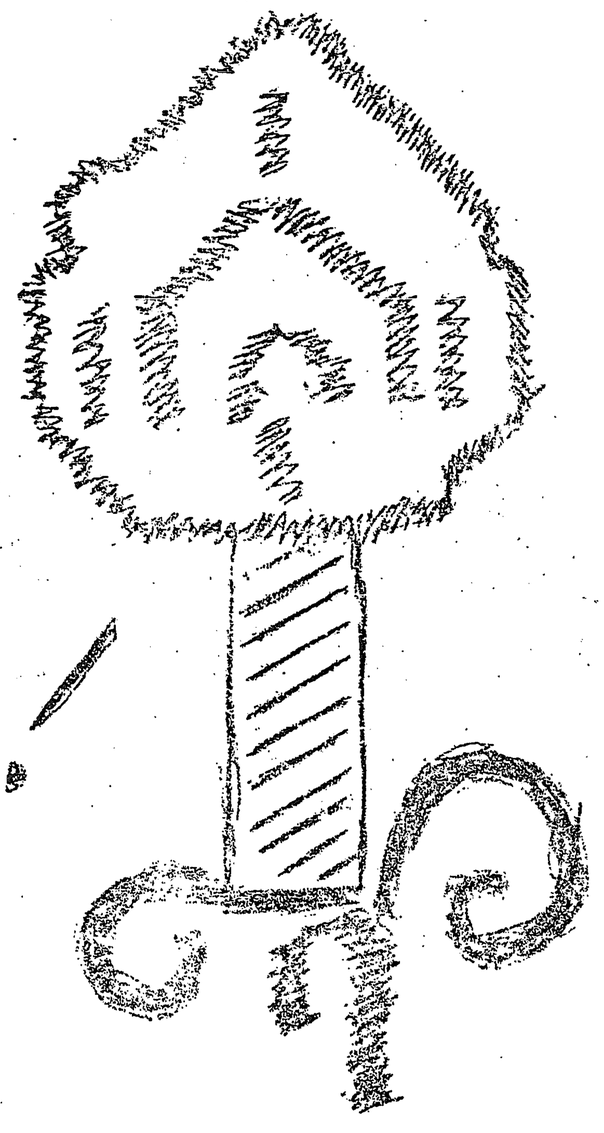

Alle leser av „Nustavinden"
ønskes en god og fredelig
julehelg og ett godt nytår!

Gunnar.

Skjombrua, Straumsnes, Kvitsandøyra, Narvik.

Rett ofte ser eg endå at avisene er ute med galt namn på Skjombrua. Og helst gjeld dette i redaksjonelle oppsett. Det er no mest til å bli lei over. Sist såg eg han Albert var ute med si Skjomenbru i sine "Folkeliv"-skildringar. Det er ikkje så at eg har noke imot kattepraten, men la no ikkje det og gå ut over namnet på den stolte brua vår.

Etter at Statens Vegvesen har gjort sitt, og laga off. vegskilt med rett namn, der det står Skjombrua, og etter at det frå fleire hald har vore gjort grundig greie for namneforma, skulle ein tru at misbruk ville stanse. Journalistane, - dei som skriv mest,- har vore serskilt oppmoda til å passe på at rette forma blir nytta. Ein lyt jo grunne på korfor dei ikkje synest å bry seg det minste om rett eller rangt her, men berre let humla suse, og såleis gjer aller mest til at namnet forkvaklast. Eg held fast på at avisfolka her har største ansvaret. Det er nok så at misbruken har si rot i ordet Skjomen-anleggene, men ein skal då ikkje derfor la dette breie seg som ei farsott i all nemning som har med Skjomen å gjere.

Stadnamnet Straumsnes har vi hatt ein del vingling med ei tid. Staden har frå gamalt namn etter Straumen,- innsnevringa av Rombaksfjorden, og jernbanestasjonen har heile tida heitt Straumsnes. Men så det vegskilt med forma Strømsnes. Dette er no retta på, og dermed må ein tru dette namnet er endeleg fastlagt.

Så har vi Kvitsandøyra. Denne staden er så vidt eg veit ikkje nemnd i Norske Gårdsnavn, og det finst nok lite skriftleg å halde seg til frå gamalt. Men namnet er jo både godt og greitt å forstå. Øyr er gamalnørsk eyrr, som er ei avleiing av hankjønnsordet aur, og tyder opplegg av sand og stein til eit nes eller ein banke. Denne nemninga er svært vanleg over heile landet i ei mengd stadnamn. Slik også her i Ofoten. I dei fleste grendene finst de ei eller fleire øyrar, i eller attmed elvar, ved strender, eller ute i sjøen. Uttalen er over alt fast, - øyr. Svensk og dansk har forma ør, og det må nok vere grunnen til at somme i sein tid har tatt til å nytte forma Kvitsandøra. Men det er slett ikkje grunnlag for at denne forma, som må seiast vere ein bastard, skulle fordrive den gode og reine norske forma - Kvitsandøyra. Eg vil tru at Vegvesenet vil gå fram her som på Straumsnes, når nye skilt blir sette opp.

Om Narvik har det ikkje kome til nye opplysingar av for namnetydinga. Ingen har reagert på spørsmålet om kjennskap fleire gamle, bortkomne namn langs hamneområdet frå Framnes til Fagernesodden. Såleis om det før i tida skal ha vore ei Førvik inne ved Fagernes ein stad? I så fall ville det naturleg kreve ei tilsvarande Nord-vik, som kunne vere opphav til Nardvik og Narvik. Frå vitskapleg hald veit eg at det ikkje er noke i vegen for ei slik ~~nk~~ språleg utvikling. Men det får no vere som det vil med dette. Truleg kan ein aldri få klårlagt det verkelege opphavet så lenge den skriftlege forma i gamalnorsk er ukjent. Vi får slå oss til ro med hypotesane. Og dei er det jo fleire av. Den fornemste går, som vel dei fleste veit, ut på at vi lever i guden Njord si hamn og vik. Det er ikkje dårleg, for han skulle vere ein retteleg framifrå kar er det sagt.

Det kan då vere artig å vite litt om åsen,- guden Njord. Ifølge Snorre-Edda var han ikkje av åsa-ætt, men var komen til Åsgard frå Vanheim, der ei anna gudeætt heldt til. Vaner heitte gudane der. Det hadde bore slik til, at vanane og æsene var komne i strid med kvarandre. Og så blei det slutta fred mellom dei på det vilkåret at vanene ga Njord til gudane mot ein ås som heitte Høne. Kor lenge desse fredsforhandlingane varde, står det ingen ting om i Edda.

Njord hadde bustaden sin på den staden av himmelen som dei kalla Noatun, og dette namnet kom opphavleg av eit ord for skipshamn. Njord rådde for vinden og sjøen og elden. Han var guden for jakt og sjøfart, og var uendeleg rik på gods og land. Han er gavmild mot dei han likar, og gje av si overflo når dei be til han.

Alle vanene var vakre og vene å sjå til. Såleis og med Njord. Det fortel soga med kona hans om. Ho heitte Skade, og var dotter til ein jotne, som æsene drap med å setje eld på han. Skade ville no hemne faren, og ho var så mektig at ~~gjekk~~ æsene gjekk med på å gje ho den skadebot ho krevde: å få ein av gudane til mann. Men ho skulle berre få velje etter føtene, meir fekk ho ikkje sjå. Då valde ho Njord, for ho trudde det var Bålder, den fagraste av alle gudar. Giftarmålet mellom desse to blei elles ikkje så bra. Han treivst berre ved havet og berre på fjellet. Dei gjorde då avtale om å sove ni netter på kvar plass. Men dei heldt ikkje ut med dette heller og skildest for godt. Njord blei verande ved havet, medan Skade strauk til fjellet, der ho for over viddene og var dronning for skidretten.

Indregard.

JULE KRYSS.

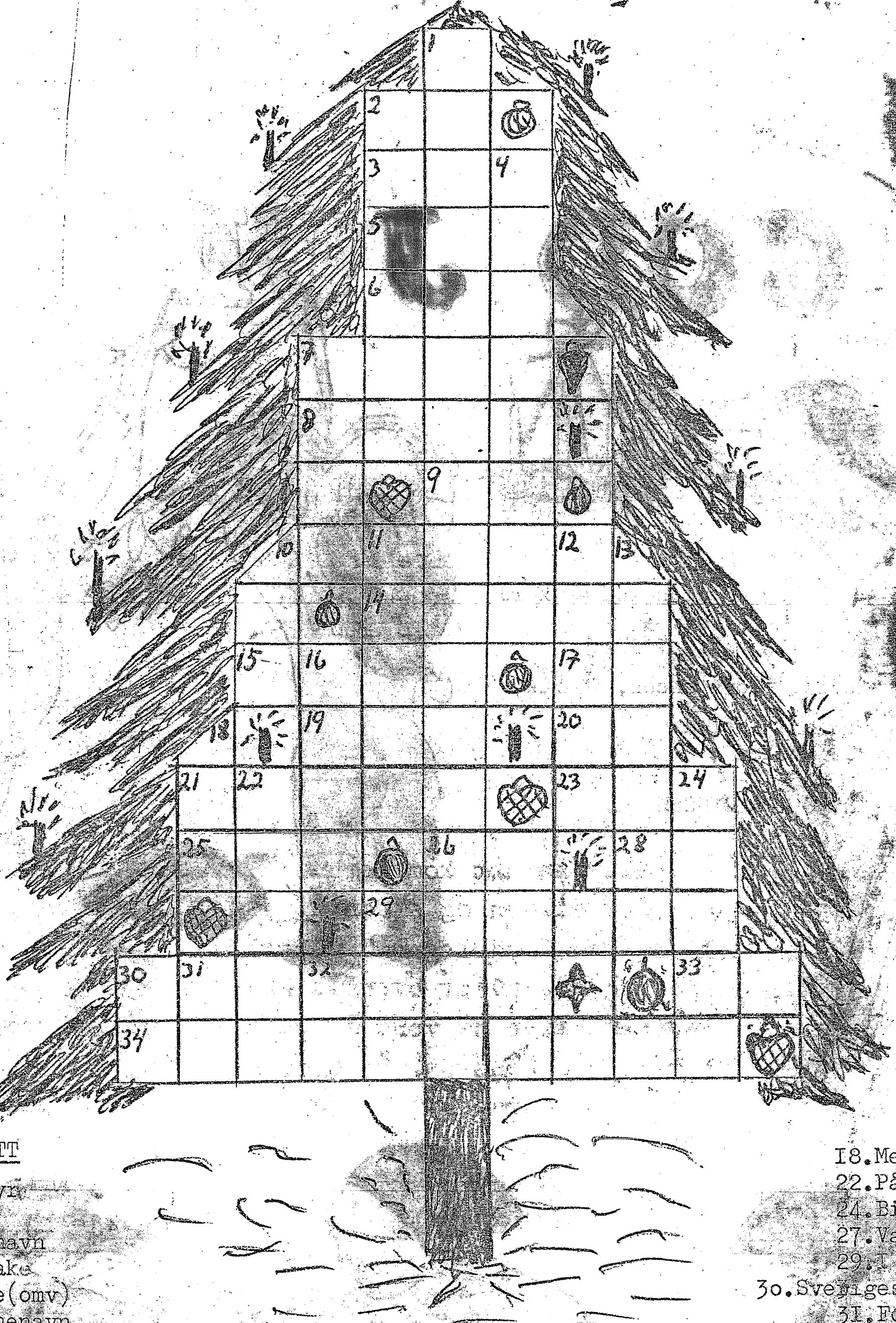

VANNRETT

2. Husdyr
3. Tre
5. Bib. navn
6. Forsake
7. Farve (omv)
8. Kvinnenavn
9. British petroleum
10. By i Frankrike
14. Fuglen
15. Rengjøringsmiddel
17. Øyne
19. Preposisjon
20. Mesterskap
21. Frø
23. Hat
25. Spiss
26. Kjem. tegn
28. Kompassretn.
29. Ekstrakt
30. Skallet
33. Landsmålspron.
34. Spises i julen

LODDRETT

1. Årviss sjau
2. Varmeenhet
4. Julegodt
7. Hersker
10. Pronomen
11. Sjakkbrikke
12. Legemsdelen
13. "Skulptur"
16. Herred i Hedemark
18. Melkeprodukt
22. På orgelet
24. Bib. sted
27. Vaklende
29. I julebaksten
30. Sveriges Järnveger
31. Forfatter
32. Månefase

GOD JUL

Her er vinnerne av xord
nr. 3
Nils Dahl, Vidrek

Kjell Thorstensen, Vidrek,

Terje Erikstad
Vidjeveien 4

8550 LØDINGEN